

постепенно си отива, съ онова, което постепенно настъпва, това което е било и е съ онова, което ще бжде, осигурява непрекъснатостта въ развитието на живота“.

Грижата за децата едно грамадно културно дѣло, което съ палиативи не се поддържа и резултати не дава.

Когато запитали стариятъ грѣцки мждрецъ Аристипъ, какво трѣбва да учатъ децата, той отговорилъ: „Това, което трѣбва да вършатъ когато бждатъ възрастни“.

Ювеналъ е казалъ, че чловѣкъ въ живота си съ своитѣ добродѣтели и пороци е това, което е научилъ въ детинството си.

Ясно е прочее, че отсъствието на държавата въ тѣзи важни национални въпроси и липсата на срѣдства не сж фактори, които да гарантиратъ добри условия за раждането на здрави деца.

Г. Г. Бржчковъ въ една многонавременна студия върху „Държавата и децата“ дава следното заключение: „Вредъ могатъ да се правятъ икономии, но за грижата за детето държавата и народътъ трѣбва да бждатъ щедри. Има много разходни пера въ бюджета, които биха могли да се ограничатъ, но да се откаже отъ държавата разхода за грижата на децата е престъпно.

„Апологемата за защита на децата, за култа на детето, не е детето, а нацията — чловѣчеството“.

Отъ всичко казано личи, че реализирането на добри условия за раждане на здрави деца, включва преди всичко задължението на общини и държава, общественни, социални и материални грижи за бременната жена въ последнитѣ месеци на бременностъ, помощъ при ражданието и улеснение на лехуса и дете въ първитѣ имъ стѣпки въ живота.

II. Хигиенични условия за отглеждане и възпитание на децата

Тѣзи условия сж извънредно важни и обхващатъ много области. Условията за добро здраве сж правилното отглеждане на кърмачето, чистота около него, добра стая за него, кошче (а не люлка!) или отдѣлно креватче и други. Много слънце и въздухъ. Трѣбва да се знае че майчиното млѣко е най-добра храна за бозайничето. Сжщо задължително е хранението на часове. Пропускане на това

изискване на науката коштува годишно на държавата 20 хиляди бозайничета, които тя губи презъ лѣтнитѣ месеци отъ диария. Сжщо грижитѣ около облѣклото на детето трѣбва да бждатъ много изискани. Детето да не е повито, никога да не се стѣга като мумия, да се оставятъ ржцетѣ му съвършенно свободни. Кжпането и подсушаването да се извършватъ редовно и да се изоставатъ всички народни обичаи и ухажвания около детето, които препоржчватъ невежитѣ баби. Само по този начинъ ще запазимъ малкитѣ и крѣхки фиданки отъ зараза и болести, къмъ които тѣ сж безкрайно чувствителни.

Хигиената на по-голѣмитѣ деца изисква тоже особенни грижи сжщо въ всѣко отношение.

Както личи отъ всичко казано, нуждни сж специални и точни познания за младитѣ майки, по които да водятъ отглежданието и да следятъ развитието на децата си. Въвежданието на обучение на нашитѣ девойки въ училищата върху специалната дисциплина детска медицина е абсолютно необходимо, ако искаме да запазиме здрави децата на родината.

По-голѣмото детенце изисква особена детска стая, гдето да се чувствува у дома си и ако това е невъзможно, трѣбва да му се даде единъ собственъ жгълъ отъ общата стая, гдето то да може да се занимава небезпокоявано, съ играчкитѣ си. Хубаво е за такива деца да се поставятъ въ малки решетни градини (дървена ограда въ форма на квадратъ), които ще послужатъ на малкото дете при физическото му закрепване и прохождение и ще го възпрепятствуватъ да се движи по останалата частъ на стаята къмъ опасни предмети (печка, стълба, прозорецъ, инструменти и прочее).

Такива деца сжщо трѣбва да иматъ малко по-специална храна отъ тази на възрастнитѣ, яйцата и месото трѣбва да бждатъ забранени първитѣ четири години (тѣ трѣбватъ тоже да се хранятъ на редовни часове) и да привикнатъ на редовно кжпане презъ день поне. Такива деца трѣбва да разполагатъ съ достатъчно игри и играчки, за да се занимаватъ самостоятелно и оставятъ свободни майкитѣ да вършатъ своето домакинство. Разнасяне на ржце на такива деца отъ лели е едно лудо прахосни-